

COLLEGEVOORSTEL

ONDERWERP : Startnotitie Regionale Energiestrategie

ZAAKNUMMER : 8501-2019

B&W VERGADERING : 16 april 2019

INTEGRALE ADVISERING : Henry van Rossum (financiën), Esmee Tijink (communicatie)

PORTEFEUILLEHOUDER : Dhr. F. (Frank) Niens

VOOR INFORMATIE : Judy Janson

BESTUURSSAMENVATTING

Eén van de onderdelen uit het (ontwerp) klimaatakkoord is de afspraak om een Regionale Energiestrategie (RES) in de regio West-Overijssel te ontwikkelen. Dit met het doel om in 2030 49% CO2 reductie te realiseren. Het college van B&W wordt voorgesteld de concept-startnotitie RES vast te stellen en door te leiden naar de gemeenteraad voor een opiniërende behandeling.

BESLISPUNTEN

1. De concept-startnotitie Regionale Energiestrategie (RES) vast te stellen.
2. De concept-startnotitie RES aan te bieden via de agendacommissie aan de gemeenteraad voor een opiniërende behandeling.

BESLUIT

INLEIDING

Via een themasessie in november en met de rond-de-tafel bijeenkomst op 31 januari bent u geïnformeerd over de betekenis van het (ontwerp) klimaatakkoord voor gemeente Raalte. Één van de onderdelen die daaruit volgt is de afspraak om een Regionale Energiestrategie (RES) in de regio West-Overijssel te ontwikkelen. Dit met het doel om in 2030 49% CO2 reductie te realiseren. In de informatienotitie aan de Raad is de achtergrond van de RES toegelicht.

Op 19 maart is de concept-startnotitie van de Regionale Energiestrategie (RES) aan het college voorgelegd. Het college heeft verzocht de bestuurlijke besluitvorming over het concept-bod bij alle bestuurlijke partners op eenzelfde wijze te organiseren. Hierop is de tekst van de concept-startnotitie aangepast met als resultaat dat het concept-bod te zijner tijd wordt vastgesteld door de gemeenteraden, algemeen bestuur van de waterschappen en provinciale staten. De keuze of het opiniërend of besluitvormend wordt aangeboden is hiermee losgelaten. De overige wijzigingen die zijn doorgevoerd zijn tekstueel en zorgen niet voor een inhoudelijke of procesmatige wijziging. U wordt nu gevraagd de concept-startnotitie vast te stellen en door te geleiden naar de gemeenteraad voor een opiniërende behandeling.

De inhoud van de informatienotitie aan de Raad is voorbereid door de ambtelijke kerngroep van de RES, zodat de besturen van de betrokken overheidspartijen dezelfde informatie ontvangen. Het voorstel wordt

tegelijktijd aangeboden bij de besturen van de bestuurlijke RES-partners in West-Overijssel. Dit zijn: de gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle, het waterschap Drents Overijsselse Delta, Waterschap Vallei en Veluwe en Waterschap Vechtstromen en de provincie Overijssel.

BEOOGD EFFECT

Vaststelling van de concept-startnotitie Regionale Energiestrategie en deze vrij te geven voor opiniërende behandeling in de Raad.

ARGUMENTEN

Argumenten voor:

- Het is een verplichting vanuit het Nationaal programma RES aan provincies, gemeenten en waterschappen om aan te sluiten bij een regio en in regionaal verband te bepalen wat de bijdrage is van iedere afzonderlijke bestuurlijke partner.
- De opgave is zo groot dat het alleen in gezamenlijkheid gerealiseerd kan worden. Kennis, kunde, en ervaringen moeten gedeeld worden. Energiesystemen en netwerken houden niet op bij de grenzen van gemeenten. Daarnaast biedt regionale samenwerking de mogelijkheid om binnen de regio afspraken te maken over de inzet van energiebronnen.
- De regio wordt afgerekend op het totaal van West-Overijssel.
- De samenwerking op regionaal niveau zorgt voor een sterkere relatie en samenwerking in de energie-opgave tussen de provincie Overijssel, de gemeenten, de waterschappen en de netbeheerders in West-Overijssel.
- Voor het opstellen van de RES werken we op lokaal niveau samen met onze partners, waaronder bedrijfsleven, corporaties, netwerkbedrijf Enexis en lokale initiatiefnemers, etc. Deze zijn bijeengebracht in een adviesgroep RES West Overijssel.
- In het Ontwerp Klimaatakkoord is aangegeven dat de helft van het eigendom /resp. de opbrengsten van de energieopwekprojecten ten bate komen van lokale initiatieven. Dit biedt mogelijkheden voor nieuwe lokale en economische kansen.

Argumenten tegen:

- Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de bestuurlijke partners zelf om te bepalen wat (de bijdrage aan) de energietransitie voor hen betekent. Zonder deelname aan de RES kan puur op lokale afwegingen bepaald worden hoe en waar de energietransitie kan plaatsvinden.

Het is realistisch om te stellen dat zonder overeenstemming in RES verband er vanuit de provinciale resp. de nationale overheden een opgave en/of ruimtelijke inpassing wordt opgelegd om invulling te geven aan de reductie van de CO₂ uitstoot in 2030, waarbij men vervolgens lokaal nauwelijks meer invloed kan uitoefenen op het bod resp. de ruimtelijke vertaling daarvan.

DUURZAAMHEID

De regionale energiestrategie is een instrument om in regionale samenwerking met onze partners tot doelen en een strategie te komen om de CO₂ uitstoot te reduceren.

KANTTEKENINGEN

- De onderliggende veronderstelling is dat er in juni een akkoord gegeven wordt op het Klimaatakkoord. Indien er geen politieke consensus wordt bereikt, dan verschuiven de genoemde data en termijnen.
- Formeel kan het College besluiten hier niet mee in te stemmen en niet in regionaal verband samen te werken. Maar daarmee wordt de opdracht van het Klimaatakkoord om de opgave tot 2030 in te vullen niet van de gemeente weggenomen.
- Daarnaast zijn er in West Overijssel samenwerkingsverbanden op het gebied van werkgelegenheid, circulariteit en energieneutraliteit, o.a. in de Regio Zwolle en de Cleantechregio. Omdat we voor het opstellen van de RES samenwerken met gemeenten in West-Overijssel, vraagt dit om coördinatie en afstemming met deze samenwerkingsverbanden en de aangrenzende RES-regio's.

- Er is een nauwe samenwerking nodig en wenselijk met het proces van de Omgevingsvisie. De wetgevingsagenda van het Klimaatakkoord heeft als doel deze beide majeure wetgevingstrajecten te verbinden. Dat vraagt landelijk, provinciaal maar vooral ook lokaal om een aanzienlijke inspanning in de onderlinge afstemming.

FINANCIËN

Het proces tot aan de vaststelling startnotitie (tot juni 2019) vraagt extra inzet waar binnen de begroting in is voorzien. Voor de jaren daarna zijn extra middelen gevraagd bij de kadernota. De regionale energiestrategie is een van de ontwikkelingen die daarvoor aanleiding is. Daarnaast geven de opgaven rondom de warmtetransitie en toename van complexere initiatieven naar aanleiding voor de gevraagde middelen in de kadernota.

De procesbegeleiding van de RES wordt door de provincie Overijssel bekostigd (deels uit landelijke middelen).

Bij de daadwerkelijke opstelling van (het concept bod van) de RES (na juni 2019) is een flinke inzet aan ambtelijke capaciteit vanuit milieu/duurzaamheid en vanuit ruimtelijke ontwikkeling nodig. Bij de tzt aan te bieden startnotitie zal dit nader onderbouwd worden. Daarbij zal zoveel mogelijk bij bestaande processen worden aangesloten. Gemeenten (VNG), provincies (IPO) en de rijksoverheid zijn al enige tijd in gesprek over de noodzaak extra rijksmiddelen ter beschikking te stellen voor de hogere formatieve inzet voor de energietransitie. Dit is nu nog niet landelijk geregeld.

VERVOLG

De concept-startnotitie wordt via de agendacommissie van 20 mei aangeboden voor een opiniërende behandeling in de raad. De startnotitie wordt via het college van B&W besluitvormend aan de gemeenteraad voorgelegd zodra het klimaatakkoord is ondertekend.

Zodra het Klimaatakkoord, na behandeling in de Tweede Kamer, is ondertekend door het Kabinet en de overige partners waaronder de (vertegenwoordiging van de) decentrale overheden heeft de RES een formele status en is het een verplichtend onderdeel van hetzelfde Klimaatakkoord. Om die reden wordt de startnotitie pas na ondertekening van het Klimaatakkoord ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen. Naast het vaststellen van een bod in de RES 1.0 zal ook de governance van de uitvoering onderdeel zijn van de RES. Voor het overige wordt verwezen naar de definitieve concept startnotitie.

COMMUNICATIE

In het bestuurlijk overleg West-Overijssel is afgesproken dat het besluit op 16 april vergezeld zal gaan van een kort bericht waarin de kernboodschap zal worden verwoord over de concept startnotitie. Daarvoor zijn een regionaal en een lokaal persbericht voorbereid.

BIJLAGEN

Bijlage Informatienotitie Raad
Bijlage Startnotitie RES
Bijlage Persberichten